

บันทึก

เรื่อง การมอบอำนาจในการส่งลงโทษข้าราชการให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด
ผู้มอบอำนาจยังคงมีอำนาจในการส่งโทษนั้นอยู่อีกหรือไม่
(ปัญหาการลงโทษนายทวีวัฒน์ ไกรวงศ์ ตามมาตรา ๘๖ ทวิ
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มีหนังสือ ปกปิด ที่ ศธ ๑๔๘๒/๑๐๗๗ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีปัญหาแนวปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการส่งลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่ระดับ ๔ ลงไป สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มอบอำนาจการรักษาวินัย รวมตลอดถึงการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน การสั่งให้ออกจากราชการ การสั่งพักราชการ การส่งลงโทษทางวินัย และการลาออกจากราชการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ ๘๔/๒๕๒๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๓ กรณีนายทวีวัฒน์ ไกรวงศ์ ข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ ๔ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเบตง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่อง ละทิ้งหน้าที่ราชการเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและมีพฤติการณ์จงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า นายทวีวัฒน์ ไกรวงศ์ กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๗ (พ.ศ.๒๕๑๘) ข้อ ๑ (๒)^{*} สมควรลงโทษไล่ออกจากราชการ และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นว่าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๗ (พ.ศ.๒๕๑๘) ข้อ ๑ (๒) ควรลงโทษไล่ออกจากราชการ และได้รายงานกระทรวงศึกษาธิการเพื่อนำเสนอ อ.ก.พ.กระทรวงศึกษาธิการ

*กฎ ก.พ.ฉบับที่ ๗ (พ.ศ.๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ ๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีดังต่อไปนี้เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง คือ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานกว่าสิบห้าวัน และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุอันสมควรหรือเห็นว่ามีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

พิจารณา อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วมีมติให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ส่งเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งลงโทษไล่นายทวีวัฒน์ ไกรวงศ์ ออกจากราชการตามมติ อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจังหวัดได้มีคำสั่งลงโทษไล่นายทวีวัฒน์ ไกรวงศ์ ออกจากราชการแล้ว จึงขอหารือว่า กรณีดังกล่าวเมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการมีมติเป็นประการใดแล้ว เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะมีอำนาจสั่งลงโทษได้หรือไม่ หรือจะต้องส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้รับมอบอำนาจเป็นผู้สั่งลงโทษต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) และผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ) แล้ว ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ) ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มอบอำนาจการปกครองบังคับบัญชา และการสั่งลงโทษ ฯลฯ ข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมา ฯลฯ ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ ๘๔/๒๕๒๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๓ ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งถ้าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงสมควรลงโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ผู้ว่าราชการจังหวัดก็ต้องรายงานเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเพื่อให้นำเสนอ อ.ก.พ.กระทรวงฯ พิจารณาตามนัยมาตรา ๘๖ ทวิ^๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ กรณีการลงโทษนายทวีวัฒน์ ไกรวงศ์ นี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้รายงานการดำเนินการทางวินัยไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเพื่อนำเสนอ อ.ก.พ.กระทรวงศึกษาธิการพิจารณา โดยผู้ว่าราชการจังหวัดมิได้ให้ความเห็นในเรื่องระดับโทษว่าสมควรลงโทษสถานใด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ขอให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติให้ความเห็นในเรื่องระดับโทษมาก่อนที่จะเสนอ อ.ก.พ.กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาลงมติ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นว่า การดำเนินการทางวินัยในกรณี

^๒พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

มาตรา ๘๖ ทวิ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ เห็นว่า ข้าราชการผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๑ ลงมา ในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้นายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๘๖ วรคสาม หรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ.กระทรวงฯ ซึ่งข้าราชการผู้สอบสวนสังกัดอยู่พิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ.กระทรวงฯ มีมติเป็นประการใด ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดังกล่าว แล้วแต่กรณี สั่งให้เป็นไปตามนั้น

เช่นนี้มีขั้นตอนมากมาย ต้องส่งเรื่องกลับไปกลับมาระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกับผู้ว่าราชการจังหวัดหลายครั้ง ทั้ง ๆ ที่เลขาธิการฯได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนดังกล่าวมาแล้ว จึงขอหารือว่าเมื่อเลขาธิการฯได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดไปแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติยังจะต้องทำความเข้าใจในเรื่องการดำเนินการทางวินัยของผู้ว่าราชการจังหวัดด้วยหรือไม่ และเมื่อ อ.ก.พ. กระทบงามีมติให้ลงโทษอย่างไรแล้วเลขาธิการฯ จำเป็นจะต้องส่งเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้สั่งลงโทษหรือไม่ กล่าวคือ เลขาธิการฯ ซึ่งได้มอบอำนาจการลงโทษให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดไปแล้ว ยังคงมีอำนาจในการสั่งลงโทษนั้นอยู่อีกหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วมีความเห็นว่า การที่เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มอบอำนาจการปกครองบังคับบัญชา และการสั่งลงโทษ ฯลฯ ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ ๘๔/๒๕๒๓ โดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๔๒ วรรคสี่^๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕ นั้น ก็เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระการปฏิบัติราชการของเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และเพื่อความสะดวกรวดเร็วแก่การดำเนินการทางวินัยต่อผู้ถูกลงโทษ และแม้จะได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนแล้ว เพื่อให้การลงโทษเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะเสนอความเห็นในเรื่องระดับโทษต่อ อ.ก.พ. กระทบงา ไปพร้อมกับความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดด้วยก็ได้ สำหรับปัญหาที่ว่าเมื่อ อ.ก.พ. กระทบงามีมติเป็นประการใดแล้วเลขาธิการฯ จะมีอำนาจสั่งลงโทษได้หรือไม่ หรือจะต้องส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้รับมอบอำนาจเป็นผู้สั่งลงโทษต่อไป นั้น เห็นว่า แม้เลขาธิการฯ จะได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนแล้ว เลขาธิการฯ ก็ยังคงมีอำนาจในการสั่งลงโทษตามกฎหมาย ดังนั้นเลขาธิการฯ จะสั่งลงโทษเสียเองหรือจะส่งเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้สั่งลงโทษก็ย่อมทำได้ สุดแล้วแต่จะเห็นสมควร

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

^๓ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ ๔๒

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่อธิบดีจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น อธิบดีจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองอธิบดีปฏิบัติราชการแทนอธิบดีก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดี ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๓๒